

STROKOVNA PRILOGA

UEFA EURO 2016 -

▪ Tako kot po vsakem končanem večjem nogometnem dogodku (svetovno ali evropsko prvenstvo) UEFA organizira srečanje vseh njenih članic z namenom, da se predstavijo najnovejši trendi nogometne igre. S strani Nogometne zveze Slovenije sta se konference v Parizu, ki je bila 12. septembra, udeležila vodja tehničnega sektorja Matjaž Jaklič in direktor mlajših reprezentanc Milan Miklavič. Splošna ocena minulega evropskega prvenstva v Franciji je bila, da so tako imenovane »male reprezentance« igrale zelo pomembno vlogo in so predstavljale veliko presenečenje oziroma poživitev na samem turnirju. Druga pomembna značilnost pa je bila povezana s samim sistemom napredovanja na turnirju, saj je omogočal, da so po končanem skupinskem delu napredovale tudi najuspešnejše tretjeuvrščene ekipe v skupini.

Osnovne značilnosti turnirja

- Prvi EURO s 24-imi ekipami
- Prvič na EURO: Severna Irska, Albanija, Islandija, Wales
- Nepričakovano dobre predstave manjših držav predstavnic (predvsem Islandije in Walesa)
- Dobro organizirane ekipe
- Le nekaj ekip, ki so tvegale v igri
- Veliko taktičnih »bojev«
- Manj doseženih zadetkov od pričakovanj
- 2,12 zadetka na tekmo
- samo 1,92 zadetka na tekmo v skupinskem delu

S sodelovanjem 24-ih ekip se je povečala raznolikost turnirja, gledalci smo lahko videli več različnih pristopov v igri, nogometnih kultur, predvsem pa je opazna dobra igra v obrambi pri večini reprezentanc.

Začetne formacije/postavitve ekip	1-4-2-3-1	12 ekip
• Različni pristopi in sistemi igre (postavitve) med državami	1-4-3-3	4 ekipe
• Predvsem dobro organizirane ekipe obrambnem segmentu	1-4-4-2	3 ekipe
• Dve ekipi s tremi igralci v zadnji liniji	1-4-5-1	3 ekipe
• Italija	1-3-5-2	1 ekipa
• Wales	1-3-4-3	1 ekipa

Na Euru 2016 se je sistem 1-4-2-3-1 pokazal kot tisti, v katerega zaupa največ selektorjev, saj ga je igralo kar 12 ekip. V primerjavi z Eurom 2012 so reprezentance prikazale večjo raznolikost pri igralnih sistemih. Reprezentanci Francije in Turčije sta igrali oba sistema, odvisno od igralcev, ki so bili v tistem trenutku na igrišču.

Posest

Peščica ekip, ki so igrale na način s tipično posestjo:

- Španija
- Nemčija
- Anglija
- Švica

Samo 31 % tekem so zmagale ekipe z višjo posestjo:

- 11 od 15-ih tekem v skupinskem delu so zmagale ekipe z manjšo posestjo
- Tendence igre na protinapade (vključevanje 5-6 igralcev)
- ZA PRIMERJAVO: v Ligi prvakov (v sezoni 2015/2016) se je samo na osmih tekmah (od 29-ih) zgodilo, da je ekipa z nižjo posestjo zmagala tekmo (od četrtfinala naprej)

Posest – doseženi zadetki

povprečna posest		število zadetkov/ tekmo	
1	Nemčija 63 %	1	Francija 1,86
2	Španija 61 %	2	Belgija 1,8
3	Anglija 59 %	3	Wales 1,67
4	Švica 58 %	4	Islandija 1,6
5	Ukrajina 56 %	5	Madžarska 1,5

Tabela prikazuje prvih pet ekip, ki so imele najvišjo posest žoge na EP 2016.

Tabela prikazuje prvih pet ekip, ki so dosegle največje število zadetkov na tekmo, na EP 2016.

A

- Albanija
- Francija
- Romunija
- Švica

B

- Anglija
- Rusija
- Slovaška
- Wales

C

- Nemčija
- Severna Irska
- Poljska
- Ukrajina

- analiza

Značilnosti igre – v fazi napada

Pregled

- 108 doseženih zadetkov
- 1,92 golov na tekmo v skupinskem delu
- 2,12 golov na tekmo v izločilnem delu
- Število golov na tekmo se je zmanjšalo za 13,5 % v primerjavi z Eurom 2012
- Rezervni igralci, ki so vstopili v igro, so vplivali na 17,6 % doseženih zadetkov
- Odstotek doseženih zadetkov z glavo (22 %) je padel za 7 % v primerjavi z Eurom 2012 (29 %)

Kdaj so bili zadetki doseženi?

- 42 zadetkov je bilo doseženih v prvem polčasu, 66 pa po prvem polčasu (61 %)
- 19 % zadetkov je bilo doseženih v prvih 30 minutah tekme
- 28 zadetkov je bilo doseženih po 75. minuti tekme
- 9 zadetkov je bilo doseženih v sodnikovih podaljških

Skupinski del (69 zadetkov):

- 19 zadetkov po 80. minuti
- 15 zadetkov po 85. minuti
- 7 zadetkov v sodnikovih podaljških

doseženi zadetki v prvem polčasu

1-15 min	13
16-30 min	8
31-45 min	20
45+ min	1
skupaj	42

doseženi zadetki v drugem polčasu oz. v podaljških

46-60 min	21
61-75 min	15
76-90 min	19
90+ min	9
podaljški	2
skupaj	66

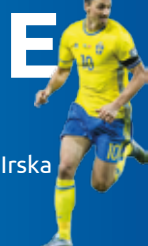
Doseženi zadetki v prvem in v drugem polčasu oziroma v podaljšku (2 x 15 minut). Pomembnost prvega zadetka na tekmi (sodi pod rubriko kdaj so bili doseženi zadetki).

zmage ekip, ki so prve prejele zadetek

samo pet srečanj se je končalo z zmago ekipe, ki je prva prejela zadetek.

Anglija	2 : 1	Wales
Hrvaška	2 : 1	Španija
Francija	2 : 1	Republika Irska
Anglija	1 : 2	Islandija
Wales	3 : 1	Belgija

V tabeli je navedenih pet tekem ekip, ki so naredile preobrat sebi v prid kljub prvotnemu rezultatskemu zaostanku.

Zadetki iz igre

	skupinski del	izločilni del	SKUPAJ
kombinacija (dvojna podaja ali gibanje)	5	2	7
predložek s strani	14	6	20
zavrtnjena/povratna podaja iz gol-avt linije	6	3	9
diagonalna podaja v kazenski prostor	2	1	3
preigravanje in strel s kratke razdalje ali preigravanje in podaja	8	1	9
neposreden udarec z razdalje ali udarec po odbiti žogi	6	6	12
po podaji med/nad igralci zadnje linije	7	4	11
po napaki branilca ali vratarja	1	1	2
avtogol	2	1	3
SKUPAJ	51	25	76

Tabela prikazuje, na kakšen način so bili doseženi zadetki iz igre.

Doseženi zadetki po hitri tranziciji

- V primerjavi z Eurom 2012 se je odstotek dolgih podaj povečal za 24 %
- V primerjavi z Eurom 2012 se je povprečen čas posesti žoge, preden je ekipa dosegla zadetek, zmanjšal za 11 % (12,05 sekunde na 10,77 sekunde)
- V primerjavi z Eurom 2012 se je število podaj ekipe pred doseženim zadetkom zmanjšalo s 3,87 na 3,73
- 19,4 % zadetkov (21) je bilo doseženih s posestjo, ki se je začela na prvi tretjini igrišča obrambne linije
- 47 % zadetkov (51) je bilo doseženih po odvzeti žogi v zadnji/napadalni tretjini igrišča (visok pressing, pritisk na obrambno linijo)

Direktna igra, usmerjenost proti голу in visoke podaje

- Prikazana zelo direktna igra
- 31 % ekip na Euru 2012 je imelo manj kot 10 % odigranih visokih podaj na tekmo
- VSE EKIPE na Euru 2016 so imele vsaj 10 % odigranih visokih podaj na tekmo

Na Euru 2012 sta imeli Republika Irska (19 %) in Ukrajina (18 %) najvišji odstotek odigranih visokih podaj. Na Euru 2016 v Franciji pa so kar štiri ekipe (Severna Irska, Islandija, Republika Irska, Češka) presegle ta odstotek. Odstotek visokih podaj se je na Euru 2016 dvignil za kar 24 % v primerjavi z Eurom 2012. Podaje pa so bile izvedene kot »podaje presenečenja« za obrambno vrsto nasprotnika, preden se je ta uspel postaviti in formirati po izgubljeni žogi.

Predložki in zavrtnjene (povratne) žoge

- 42 % golov (iz igre) je bilo doseženih iz predložka ali zavrtnjenih podaj
- 40 predložkov na tekmo (26 predložkov na tekmo je bilo na Euru 2012)
- Zunanji branilci so se v fazi napada prelevili v krila, posledično več predložkov in doseženih zadetkov

Statistika kaže, da je bilo na Euru 2012 na tekmah 811 predložkov s strani, medtem ko jih je bilo na Euru 2016 kar 2079 (treba je upoštevati, da je bilo na Euru 2016 odigranih več tekem). To pomeni dvig odstotka predložkov za 56 %, kar kaže na drugačen trend igre, ki temelji na igri po krilu. Ta podatek lahko povežemo tudi z dvigom odstotka predložkov v Ligi prvakov v sezoni 2015/16, kjer se je v primerjavi s prejšnjo sezono odstotek dvignil za 24 %. Če vključimo še zavrtnjene (povratne) žoge, se je odstotek doseženih golov s predložkom ali z zavrtnjeno žogo dvignil za 35 %.

Protinapadi

- Manjše število doseženih zadetkov iz protinapadov
- Taktike ekip so zmanjšale možnosti doseganja zadetkov iz protinapadov
- Zadetki iz protinapadov so bili pogosto doseženi v zadnjih fazah tekem

- Bastian Schweinsteiger (NEM : UKR)
- Graziano Pellé (ITA : BEL)
- Ricardo Quaresma (POR : HRV)
- Eden Hazard in Yannick Carrasco (BEL : MAD)

Prekinitve (koti, prosti streli ...)

NAPADALCI

- 18 ekip z enim napadalcem v igri
- Nemčija je prvi dve tekmi odigrala brez pravega napadalca
- Konec obdobja »sebičnih« napadalcev iz zgodovine; vsi igralci sodelujejo v obeh fazah igre
- Razlika med napadalcami v zadnjih 10 letih (primer R. Lewandowski, ki je igral zelo inteligentno: razigravanje soigralcev, postavljanje v igri, s čimer je povzročal težave branilcem, sam je veliko delal tudi v obrambi)

↓ 13,5 %   42 %   ↓ 7 %   19   15   7   17,6 %

manj doseženih
zadetekov kot na
Euru 2012

doseženih
zadetekov
iz igre po
predložkih
ali zavr-
jenih žogah

odstotek
doseženih
golov z
glavo je
padel v
primerjavi z
eurom 2012
(22 %)

od 69
doseženih
zadetekov v
skupinskem
delu je bilo
doseženih
od 80.
minute
naprej

zadetekov
v skupin-
skem delu
je bilo
doseženih
po 85.
minuti

zadetekov v
skupinskem
delu je bilo
doseženih v
sodnikovem
dodatku

zadetekov
so dosegli
igralci, ki
so vstopili s
klopi

Na Euru 2012 sta bila dosežena v povprečju 2,45 gola na tekmo (podoben podatek je bil dobljen tudi za Euro 2008 in 2004), medtem ko sta bila na Euru 2016 v povprečju »samo« 2,12 gola na tekmo. V skupinskem delu je bilo doseženih 69 zadetekov, kar je v povprečju 1,92 gola na tekmo.

Zadetki iz prekinitev

- 32 doseženih golov od 108
- Islandija je z učinkovitimi dolgimi avtmeti v 16-metrski prostor nasprotnika in taktičnim postavljanjem dosegla dva zadetka (proti Avstriji in Angliji)
- 19 otvoritvenih golov na tekmah je bilo doseženih kot posledica taktične postavitve moštva ob prekinitvi
- Tendence visoko postavljene obrambne linije pri prostih strelih široko s strani
- 29,6 % vseh doseženih zadetekov na turnirju je bilo doseženih iz prekinitev
- 21 % več zadetekov je bilo doseženih iz prekinitev kot na Euru 2012
- Pozitivno razmerje med koti in doseženimi zadetki iz kotov je 1 : 45 (1 zadetek na 45 izvedenih kotov)

doseženi zadetki iz prekinitev

način	skupinski del	izločilni del	skupaj
Kot	6	6	12
Prosti strel	4	0	4
Indirektni prosti strel	3	3	6
Kazenski strel (11-metrovka)	4	4	8
Po metu iz avta	1	1	2
SKUPAJ	18	14	32

Tabela prikazuje, na kakšen način so bili doseženi zadetki iz prekinitev.

Rezervni igralci

- Vpliv rezervistov na potek srečanja
- 18 % golov so dosegli rezervni igralci
- Podoben odstotek tudi na SP 2014 v Braziliji
- 14,5 % na Euru 2012
- 10,3 % na SP 2010 v Južni Afriki

Napad temelji na dobro organizirani in trdni obrambi.

Značilnosti igre – v fazi obrambe

- Je osnova nogometne igre, ki zahteva dobre temelje
- Napad temelji na dobro organizirani in trdni obrambi
- Način napadalne igre je odvisen od obrambne strukture
- Pomembno sodelovanje večjega števila igralcev pri obrambnih zadolžitvah
- Zavarovati svoj gol
- Preprečiti rezultatski zaostanek ekipe nasploh v tekmi
- Graditi samozavest in varnost v igri

Strategija branjenja (1)

Položaj

- Kompaktnost
- na sredini igrišča
- v zadnjih 18-ih metrih
- celo v 16-metrskem prostoru
- Braniti najkrajšo pot do svojega gola
- Z branjenjem in gibanjem onemogočiti prostor za kombiniranje in podaje nasprotnika
- Učinkovitost pri posredovanjih v ozkem prostoru

Strategija branjenja (2)

Postavitev/formacija

- V zadnji liniji postavljanje od tri do pet igralcev
- V zadnji liniji postavljanje od štiri do šest igralcev – v obeh primerih se dva zunanja branilca priključita zadnji liniji
- Vse igralne linije ostajajo tesno skupaj
- Napadalec je praktično del vezne linije

Strategija branjenja (3)

Gibanje/transformacija

- Hitra transformacija (premik) po izgubljeni žogi – prehod v fazo branjenja v najkrajšem možnem času
- Pokriti prostor in preprečiti podaje med igralne linije
- Preprečiti vtekanja nasprotnika
- Ekipa mora biti pripravljena na hitre protinapade
- Napadalec gara v fazi obrambe za svojo ekipo

V povprečju je
70 %
 vseh vratarjevih
 posredovanj **z nogo.**

EURO 2016 in vratarji

Faza branjenja

- Večji vpliv osnovnih (tradicionalnih) vratarskih elementov
- Žoga bolj »prijazna« vratarjem (ne zavija tako intenzivno)
- Manj rotacije žoge pri dolgih podajah
- Izjemna posredovanja vratarjev pri igri 1:1
- Kljub višjemu številu predložkov v kazenski prostor je % prestreženih žog vratarjev ostal nizek, saj so žoge zavijale stran od vratarja
- Zapiranje prostora pri podajah za hrbet zadnje linije

Faza napada

- V primerjavi z Eurom 2012 je manj ekip (%) gradilo svoj napad od obrambne in zvezne linije do napadalcev
  - V skupinskem delu večji poudarek na dolgih podajah
  - Več različnih taktičnih pristopov pri grajenju napada od vratarja naprej
  - Vratarji niso igrali »visoko« v igrišču v fazi napada, čeprav je bilo to pričakovati
  - Taktično dobro organizirane ekipe za protinapade s pomočjo vratarja
- V povprečju je 70 % vseh vratarjevih posredovanj z nogo.

Zaključek

Na koncu lahko pridemo do nekaterih zaključkov tako po videnem kot tudi po statistiki. Na Euru 2016 je bila lepo vidna tendenca (ki sicer traja že nekaj časa) vršitve pritiska na nasprotno ekipo že na napadalni polovici (takoj po izgubljeni žogi). Predvsem je bilo ključnih prvih nekaj sekund in če v tem času ekipa s pritiskom ni uspela odvzeti žoge, se je šele postavila v obrambno formacijo.

Glede na prejšnji Euro 2012 so se precej skrajšali napadi ekip (trajali so od 5 do 10 sekund), medtem ko je bila prej tendenca daljših kontinuiranih napadov. Na letošnjem prvenstvu smo spremljali hitro in direktno igro v globino, z več protinapadi, kar je lepo demonstrirala tudi zmagovalka Portugalska. Dobra organizacija v obrambi in hiter prehod (tranzicija) v napad z učinkovitim zaključkom je bila glavna lastnost večine ekip, le peščica reprezentanc je igrala na način tipične »posesti«. Veliko je bilo igre v širino in posledično predložkov ter nevarnih podaj v kazenski prostor, posledično pa smo videli več zadetkov, doseženih po podaji s strani.

Kvalitetna igra v obrambi je bila ključna za dosego dobrih rezultatov. Ekipe so v obrambi z agresivnostjo, borbenostjo in nepopustljivostjo otežile življenje marsikatero reprezentance in njenih napadalcev. Mirno lahko rečemo, da je bila organizacija ekip v obrambi na visokem nivoju.

Izkazali so se vratarji, ki so izjemno popravili statistiko pri posredovanjih 1:1. V ekipi so delovali kot nekakšen »zadnji« obrambni igralec in nemalokrat posredovali zunaj kazenskega prostora, skratka bili so zadnji obrambni člen v pravem pomenu besede. Vse je jasno, če izpostavimo podatek, da je večji delež vseh dotikov vratarjev z žogo bil z nogo.

Skratka, lahko zaključimo, da se je pokazala neka druga tendenca in razvoj nogometa, ki gre v eno smer. Ta smer je predvsem hitra in direktna, s hitro zaključenimi napadi, z odlično organizacijo v obrambi in vratarji, ki so v nogometno-tehničnem smislu na nivoju igralcev v polju.

■ Matjaž Jaklič in Tomi Kostric